

Innspill fra Museum Vest og Bergens Sjøfartsmuseum til ny kulturmelding basert på innspill på Innspillskonferanse i Hordaland 15.11.17:

1. Museum Vest og Bergens Sjøfartsmuseum er i konsolideringsforhandlinger. Planen er fortsatt at konsolideringen skal være på plass i 2018. I den forbindelse har vi gjort en del erfaringer og refleksjoner som vi mener kan være nyttige i den nye kulturmeldingen.
 - Vi er alle opptatt av å utvikle et sterkt lokalt, tilgjengelig og inkluderende kulturliv, for museene dels å skape engasjement, debatt og arbeidsplasser. Museene ivaretar vår felles kulturarv, i tillegg til å drive formidling til en rekke samfunnsgrupper og om tema som ofte ikke får god plass i skoleverket. Vi ser ingen grunn til at denne samfunnsrollen skal svekkes de neste 20 årene. Vi opplever at museene blir stadig mer populære og den nye kulturmeldingen bør stimulere til dette ytterligere.
 - Måten vi skal gjør dette på er selvsagt avhengig av strategier og prioriteringer ved det enkelte museum, men også i høyeste grad offentlige bevilgninger. Det stilles stadig større krav til det enkelte museum, kostandene øker – som for eksempel pensjon – men de offentlige bevilgninger har ikke fulgt opp.
 - Blant museene i Norge er det utbredt med en tredeling av offentlige driftstilskudd mellom stat/kommune/fylke, og dette har sine fordeler men også utfordringer.
 - Vi ser det positive i vår regionen med Bergen kommune og Hordaland fylkeskommune som stiller bra opp for kulturlivet og museene. Men det må ikke bety at vi skal komme dårlig ut i forhold til staten. Vi undrer oss over at Hordaland skal være et av de fylkene som får minst fra staten til museumssektoren og at staten ikke kan gi en bedre forklaring enn at det kan dreier seg om «tradisjoner».
 - Vi ser dette også nå i forbindelse med konsolideringsprosessen. Vi har hatt tett dialog med kulturrådet, KUD, HFK og BK og konsolideringen er helt i tråd med den gjeldende politikken. HFK og BK stiller opp, men i forslaget fra KUD er vi verken nevnt eller foreslått noe nødvendig bevilgning for å sikre konsolideringen. Etter å ha brukt så mye ressurser på denne saken, og fulgt de råd vi får fra staten, blir man litt mat og oppgitt.

Altså, det er viktig å snakke om innhold i en kulturmelding, men det må også være rom for å ta med ressursbruk, strukturer og tilrettelegge for mer samsvar mellom teori og praksis i kulturpolitikken. Det må bli bedre kommunikasjon/samordning mellom stat, kommune, fylke, kanskje dette kan bli bedre med den pågående regionsreformen. Dette gjelder også søknader og rapporteringer. Dette vil kunne skape mer nødvendig forutsigbarhet for museene slik at vi kan disponere de offentlige midlene vi mottar best mulig for samfunnet.

2. Hva er særlige utfordringer i din region?

Med økende krav til egeninntekter, kan mindre aktører få større utfordringer. Har byaktører større potensiale mtp sponsing, samarbeid med næringsliv og økt besøk? Bygningsmassen som noen av museene forvalter, må reduseres. Museene bør rendyrke sine samlinger- kanskje for mange tar vare på for mye?

3. Hvordan bør samfunnet imøtekomme disse utfordringene?
Kreve samarbeid mellom museene når det gjelder samlinger og bygg.
4. Hvilke muligheter og særlige fortrinn har din region?
Hordaland er et fylke med stort museumsengasjement og mange museer. Det er mange kommuner i denne regionen som prioriterer kultur.
5. Hva skal til for å opprettholde/videreutvikle et sterkt lokalt kulturliv i din region?
Ved å sette dagsorden og å skape lokalt engasjement. Å knytte til seg gode frivillige kan også være en faktor som kan bidra til godt lokalt engasjement.
6. Hva bør være statens rolle og ansvar:
Staten bør utarbeide en forutsigbar kulturpolitikk.
Ha et sterkt engasjement og være en garantist for armlengdes avstand.
Nye krav til eiendomsforhold når det gjelder bygg og samlinger i museene. Redusere eierstiftelser sin innflytelse. Kreve en prioritering av hvilke bygningsmasser museene skal ivareta.
7. Ansvar og oppgaver som bør ligge hos fylkeskommunene:
Påse at krav fra staten blir fulgt opp, f. Eks konsolideringer, samarbeid om samlinger og bygg.
Opprettholde faglige arenaer for samhandling: Forum for samlingsforvaltning, forum for privatarkiv. Det sterke fagmiljøet innen kulturminnefeltet ved HFK må opprettholdes. Dette er viktig for både museene og kommunenes kulturavdelinger.
8. Ansvar og oppgaver som bør ligge hos kommunen:
Kommuner bør bli eier av bygg som driftes av museene.
Kommunalt kulturminneansvar er viktig for å beholde den lokale forankringen. Viktig for dem å ha fylket som faglig støttespiller.